

22 יולי, 2020

לכבוד
יו"ר ועדת הפנים והסביבה
חה"כ מיקי חיימוביץ

לקראת הדיון בועדת הפנים על תחנות כוח פרטיות המונעות בגז – עמדת מרכז

המועצות האזוריות

סימוכין: עמדת מרכז המועצות האזוריות מאפריל 2017

רקע: החלטת הממשלה מאפריל 2017 בדבר עידוד מאגרי גז קטנים ובינוניים והכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי, הכוללת בתוכה גם מיקומים אפשריים לפרויקטים מסוג זה בשטחי המועצות האזוריות בישראל הביאה למספר רב של יוזמות פרטיות להקמת תחנות כוח מונעות מגז טבעי. תכניות אלו מקודמות ללא קריטריונים תכנוניים וסביבתיים ומעוררות התנגדויות ציבוריות רבות והן בעלות פוטנציאל של נזקים סביבתיים וחברתיים רבים.

ראשית עלי להצר על כך שהממשלה החליטה בזמנו באופן חד צדדי על מתווה להקמת תחנות כוח פרטיות המונעות בגז טבעי, זאת ללא ידוע בדבר ההצעה את מי שעומדים בראש המועצות האזוריות, האחראיות לניהול של כ-85% משטחי מדינת ישראל.

אנו רואים פגם חמור בכך שיזמות פרטית מובאת באופן חד צדדי לדיון והחלטה בממשלה ללא כל תהליך של דיון והתייעצות עם המועצות האזוריות. התנהלות זו אינה סבירה תחת שום כללי מינהל תקין, ועולה חשש כבד כי ממשלת ישראל ביקשה לבצע מחטף בלתי ראוי, תוך עקיפת ראשי המועצות והרשויות אשר נבחרו לתפקידם בבחירה ישירה על ידי אזרחי מדינת ישראל.

לשיטות עבודה אלו אנו מתנגדים בתוקף, ובמיוחד כאשר שיטות אלו משמשות להעברת חוקים ותקנות העלולים לגרום לנזק אדיר לשטחים הפתוחים ולאזרחי מדינת ישראל, וזאת לטובת מספר מצומצם של יזמים פרטיים. עוד בטרם הטיעונים לנושא עצמו, הרי שדרכי פעולה מסוג אלו אינן מכבדות את ממשלת ישראל, וטוב תעשה הממשלה לו תבטל את החלטת הממשלה 2592 משנת 2017.

אם לא די בכך, בהחלטה נקבעו מספר קריטריונים לבחירת מיקום תחנות הכוח וכן בשנים האחרונות הוצעו מיקומים גיאוגרפיים במספר מועצות אזוריות (גליל תחתון, עמק יזרעאל, גלבע, עמק המעינות, מנשה, דרום השרון ועוד...). זאת ללא מתן אפשרות לנציגי ציבור וגורמי מקצוע להשפיע וללא כל פירוט על איזה בסיס נבחרו הקריטריונים והמיקומים המוצעים. יתרה מכך:

- עידוד וקידום תחנות כוח פרטיות ללא יד מכוונת - מנוגד לתכנית וליעדי משרד האנרגיה לשנת 2030 שהוצגה בועדת הפנים ב-22.07.2020 על ידי שר האנרגיה. השר הציג יעד של ייצור 1400 מגה וואט (MW) מגז טבעי ותוספת של MW 2600 בסימן שאלה וכתלות בהקמת תחנות מאנרגיות מתחדשות, אגירה ואופי הצריכה.

- כדוגמא – באזור המרכז בלבד מתוכננות בהליך מזורז בתת"ל שתי תחנות מונעות מגז טבעי בסמוך לריכוזי אוכלוסין, תחנת קסם ותחנת השלום, אשר רק הן בלבד מציגות היקף ייצור של כ-1800 מגה וואט. מיותר לציין שתחנות אלו מעוררות התנגדויות של כל ראשי הרשויות הסובבות אותן.
  - המהלך מנוגד לחלוטין לתוכנית מתאר ארצית לאיתור מתחמים לתחנות כוח, שכבר סימנה חמישה מתחמים כאלו, וזאת לאחר עבודה משותפת של כלל הגורמים – ובכלל זה ארגוני סביבה ושמירת טבע. **בכך מתייתר הליך תכנוני ראוי וחוקי, אשר כולל שיתוף ציבור ברמה הגבוהה ביותר.**
  - ההליך המזורז המתנהל בשנים האחרונות, המשחרר יזמים פרטיים מביצוע בדיקות מתאימות כתנאי לקידום הקמת תחנות כח המבוססות על גז טבעי, עלול לפגוע בבריאות הציבור - **עד כדי חשיפה מיידית לסיכונים לחיי אדם!**
  - **האיתורים המוצעים נקבעים בשטחים פתוחים, חלקם בעלי ערכיות גבוהה, וזאת בסתירה למדיניות התכנון הארצית - ובמקום לאתר את המיקומים המיטביים בהיבטים סביבתיים בריאותיים.**
  - קריטריון הזיקה לקרקע המצוין בהחלטת הממשלה מוביל באופן ישיר לעקיפת הרשות המקומית, על יישוביה ותושביה, **ועולה ממנה חשש של קשרי הון לא ראויים - בבחינת 'כסף יענה על הכל'.**
  - לאחרונה פורסם כי **המשרד להגנת הסביבה מתנגד להקמת תחנות כוח המונעות מגז טבעי ומבסס את עמדתו על מחקר מדעי.**
- לא ייתכן שהממשלה תקדם תכניות אשר מבטלות הלכה למעשה תכנית ארצית של אותה ממשלה וכן תפגע גם בתכנית משק החשמל המעודכנת של משרד האנרגיה, אשר הושקעו בהן עבודה רבה מצד גורמים רבים, ואשר הניבו תוצאות המאפשרות קידום נושאים חשובים – תוך שמירה על כלל האינטרסים בצורה המיטבית.
- לא ייתכן שלראשי רשויות, שנבחרו בבחירה ישירה, לא תינתן האפשרות לייצג את תושביהם למול הצעות של פקידים, אשר מטרתן לסייע ליזמות של מספר יזמים פרטיים.
- מרכז המועצות האזוריות התגייס בעבר ויתגייס גם בעתיד לקידום פרויקטים בעלי חשיבות לאומית, כולל הקמה של תחנות כוח מאנרגיה מתחדשת ובתחנות המבוססות על גז טבעי – **אולם נתנגד למדיניות מרושלת, שעלולה להביא יום אחד אסון על תושבי מדינת ישראל.**

לסיכום - אנחנו מבקשים מהועדה לקרוא למשרד האנרגיה לעצור בשלב זה את קידום התכניות של תחנות כוח מונעות מגז טבעי שבקנה עד לבחינה מקצועית ברמה הארצית של ההספק המוצע בכל שלל התכניות תוך בחינת ההספק של תכניות ליצור אנרגיה מאנרגיה מתחדשת בכל מרחב ומרחב, טרם קידום תכניות ספורדיות והליכים אינקרמנטליים.

יש להציג את התכנית המעודכנת ואת התכנון הארצי למשרדי הממשלה הרלוונטיים ובראשם המשרד להגנת הסביבה, לארגונים הלא ממשלתיים ולציבור הרחב. אנו מבקשים לקיים עמנו התייעצות תוך קביעת קריטריונים ואמות מידה המוסכמים על השלטון המקומי ועל הממשלה – ובעקבותיה לקבל החלטה משותפת לגבי מסלול קידום התכניות לאנרגיה מתחדשת ולתחנות הפרטיות המונעות בגז.

בכבוד רב
שי חגיגי

יו"ר מרכז המועצות האזוריות
וראש מועצה אזורית מרחבים

העתקים:
שר האוצר
שר התשתיות והאנרגיה
השרה להגנת הסביבה
שר הפנים
שר החקלאות
חברי ועדת הפנים והגנת הסביבה
יו"ר המועצה הארצית
ראשי המועצות האזוריות